EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 26.6.2020.
COM(2020) 266 final

ANNEXES 1 to 4

PIELIKUMI

[dokumentam]

Komisijas ziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei

par panākto progresu Direktīvas (ES) 2016/2284 par dažu gaisu piesārņojošo vielu valstu emisiju samazināšanu īstenošanā

I PIELIKUMS

Dalībvalstu 2019. gadā ziņotā prognozētā atbilstība attiecībā pret emisiju samazināšanas saistībām 2020.–2029. gada periodā un periodā no 2030. gada scenārijā ar esošajām rīcībpolitikām un pasākumiem (scenārijs "ar pasākumiem")

Dalībvalsts	NO_x		NMGOS		SO_2		NH_3		$PM_{2,5}$	
	2020	2030	2020	2030	2020	2030	2020	2030	2020	2030
Austrija	✓	×	✓	✓	✓	✓	×	×	✓	×
Beļģija	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	×	✓	✓
Bulgārija	✓	×	×	×	✓	✓	✓	×	×	×
Horvātija	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Kipra	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Čehija	✓	×	✓	×	✓	✓	✓	×	✓	✓
Dānija	✓	✓	✓	✓	✓	×	×	×	×	×
Igaunija	✓	✓	✓	✓	✓	✓	×	×	✓	✓
Somija	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Francija	×	×	✓	✓	✓	✓	×	×	✓	✓
Vācija	✓	×	✓	✓	✓	×	×	×	✓	×
Grieķija	✓	×	✓	×	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Ungārija	✓	×	×	×	✓	×	×	×	×	×
Īrija	✓	×	×	×	✓	×	×	×	✓	✓
Itālija	✓	×	×	×	✓	✓	✓	×	✓	×
Latvija	×	×	✓	✓	✓	✓	×	×	✓	×
Lietuva	×	×	✓	×	✓	✓	×	×	✓	×
Luksemburga	✓	×	✓	×	✓	✓	×	×	✓	×
Malta	✓	×	×	×	✓	✓	✓	×	✓	✓
Nīderlande	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Polija	×	✓	×	✓	×	×	✓	×	✓	×
Portugāle	✓	✓	✓	×	✓	✓	✓	✓	✓	×
Rumānija	×	×	×	×	✓	×	✓	✓	×	×
Slovākija	✓	×	✓	✓	✓	×	✓	✓	✓	✓
Slovēnija	×	✓	✓	×	✓	×	✓	✓	✓	×
Spānija	✓	×	✓	×	✓	×	✓	×	✓	×
Zviedrija	✓	×	✓	✓	✓	✓	×	×	✓	✓
Apvienotā Karaliste	✓	×	✓	×	✓	×	×	×	×	×
✓	22	10	21	14	27	18	16	9	23	13
×	6	18	7	14	1	10	12	19	5	15

Avots: https://www.eea.europa.eu/themes/air/air-pollution-sources-1/national-emission-ceilings/nec-directive-reporting-status-2019 ar relevantiem atjauninājumiem no prognožu izskatīšanas. Šeit ir ņemti vērā dalībvalstu relevantie obligāti sniedzamie ziņojumi, ka tika iesniegti novēloti vai atkārtoti, un prognozes ir pārbaudītas, tās salīdzinot ar attiecīgajām emisiju inventarizācijas pārskatu versijām.

2. PIELIKUMS

Dalībvalstu 2019. gadā ziņotā prognozētā atbilstība attiecībā pret emisiju samazināšanas saistībām 2020.–2029. gada periodā un periodā no 2030. gada scenārijā ar papildu rīcībpolitikām un pasākumiem (scenārijs "ar papildpasākumiem")

Dalībvalsts	NO_x		NMGOS		SO_2		NH_3		$PM_{2,5}$	
	2020	2030	2020	2030	2020	2030	2020	2030	2020	2030
Austrija	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Beļģija	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Bulgārija	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Horvātija	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Kipra	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Čehija	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Dānija	✓	✓	✓	✓	✓	✓	×	×	×	×
Igaunija	✓	✓	✓	✓	✓	✓	×	×	✓	✓
Somija	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Francija	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Vācija	✓	✓	✓	✓	✓	✓	×	✓	✓	✓
Grieķija	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Ungārija	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Īrija	✓	×	×	×	✓	✓	×	×	✓	✓
Itālija	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Latvija	×	✓	✓	✓	✓	✓	×	✓	✓	✓
Lietuva	×	×	✓	×	✓	✓	✓	×	✓	×
Luksemburga	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Malta	✓	×	×	✓	✓	✓	✓	×	✓	✓
Nīderlande	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Polija	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Portugāle	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rumānija	×	×	×	×	✓	×	✓	✓	×	×
Slovākija	✓	✓	✓	✓	✓	×	✓	✓	✓	✓
Slovēnija	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Spānija	✓	✓	✓	×	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Zviedrija	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Apvienotā Karaliste	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
✓	14	13	14	13	17	15	12	12	15	14
×	3	4	3	4	0	2	5	5	2	3
Scenārijs "APP" nav ziņots	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11

Avots: EVA apkopojums, kas balstīts uz datiem, kurus dalībvalstis sniegušas 2019. gadā saskaņā ar Direktīvas (ES) 2016/2284 10. panta 2. punktu, un iesniegto datu pēcāku izskatīšanu. Dalībvalstis, par kurām tabulā nav sniegta informācija, ziņas par scenāriju "ar papildpasākumiem" nav sniegušas.

3. PIELIKUMS

Emisiju samazināšanas saistību neizpildes riska novērtējums

	2020.–2029. g.					2030. gads un turpmākie gadi				
	SO_2	NOx	NMGOS	NH_3	$PM_{2,5}$	SO_2	NOx	NMGOS	NH_3	$PM_{2,5}$
Austrija	Z	Z	V	A	Z	Z	A	V	A	A
Beļģija	Z	Z	Z	V	Z	Z	Z	Z	V	Z
Bulgārija	V	A	A	A	Z	Z	A	A	A	Z
Kipra	Z	V	V	Z	V	V	Z	V	Z	A
Čehija	Z	A	A	A	Z	Z	A	A	A	Z
Vācija	Z	Z	Z	A	Z	Z	V	V	V	V
Dānija	Z	Z	Z	A	A	A	Z	Z	A	A
Igaunija	V	V	V	A	V	Z	V	Z	A	V
Grieķija	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Spānija	Z	Z	V	V	Z	Z	Z	A	V	V
Somija	V	V	V	A	V	V	V	A	V	V
Francija	V	V	V	A	V	V	V	V	A	A
Horvātija	Z	Z	V	V	V	Z	Z	V	V	V
Ungārija	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Īrija	Z	Z	A	A	Z	V	A	A	A	Z
Itālija	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lietuva	V	A	A	V	V	V	A	A	A	A
Luksemburga	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Latvija	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Malta	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nīderlande	Z	A	V	A	V	V	A	V	A	A
Polija	A	A	A	A	V	A	A	A	A	A
Portugāle	V	A	A	A	V	A	A	A	A	A
Rumānija	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Zviedrija	Z	Z	Z	A	Z	Z	A	Z	A	Z
Slovēnija	V	A	V	V	V	A	V	A	A	A
Slovākija	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Apvienotā	V	V	V	A	A	A	A	A	A	A
Augsts risks	**1**	**7**	**6**	**14**	**2**	**5**	**10**	**10**	**14**	**10**
Vidējs risks	**8**	**5**	**10**	**5**	**10**	**6**	**5**	**6**	**5**	**5**
Zems risks	**11**	**8**	**4**	**1**	**8**	**9**	**5**	**4**	**1**	**5**
Nav novērtēts	**8**	**8**	**8**	**8**	**8**	**8**	**8**	**8**	**8**	**8**

Avots: gaisa piesārņotāju nacionālo prognožu izskatīšana un nacionālo gaisa piesārņojuma ierobežošanas programmu novērtēšana: horizontālais ziņojums, *Ricardo*, 2020 (aprakstīta arī riska novērtējuma metodika) https://ec.europa.eu/environment/air/reduction/NAPCP.htm.

Paskaidrojums:
A = augsts risks
V = vidējs risks
Z = zems risks
- = nav novērtēts, jo informācija nav iesniegta vai ir iesniegta novēloti

4. PIELIKUMS

Tīra gaisa mērķu sasniegšanas izdevumu izsekošanas metodika

1) Tīra gaisa mērķu sasniegšanas izdevumu izsekošanas vispārējā pieeja

   a) Tīra gaisa mērķu sasniegšanas izdevumu izsekošanas principi

Lai monitorētu progresu, ko dalībvalstis panākušas tīra gaisa mērķiem atvēlēto ES līdzekļu apguvē, Komisija izdevumus "marķēs", ES finanšu ieguldījumam piešķirot konkrētu svērumu, kas atspoguļos to, kādā mērā ieguldījums sekmē tīra gaisa mērķu sasniegšanu.

Tīra gaisa mērķu sasniegšanas izdevumu izsekošana ir izstrādāta, pamatojoties uz pieredzi, kas gūta Komisijā jau iedibinātajā klimata un bioloģiskās daudzveidības izdevumu izsekošanā. Tā ir arī izstrādāta, pamatojoties uz ierosinātajām programmas regulām, kurās ir identificēti vidiskie marķieri, kas piešķirami ES finansējumam, lai izsekotu vidisko devumu; te ir runa par Kohēzijas fondu (Kopīgo noteikumu regulas 1. pielikums) un citas relevantas programmas (piemēram, kopējā lauksaimniecības politika, Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments). Pretstatā klimata izdevumu izsekošanai tīra gaisa mērķu sasniegšanas izdevumu izsekošana nav vērsta uz tēriņu mērķrādītāju, bet tā vietā tiek monitorēts ES finansējuma devums tīra gaisa mērķu sasniegšanā, lai dalībvalstīs tiktu labāk īstenotas tīra gaisa rīcībpolitikas.

Tīra gaisa mērķu sasniegšanas izdevumu izsekošanas galvenās iezīmes:
- 100 %, 40 % un 0 % marķieru izmantošana,
- uzmanība vērsta uz administratīvajiem centieniem un vienkāršību,
- saskanīgu marķieru izmantojums programmās (līdzīgas darbības marķē līdzīgi),
- marķēšanas pārredzamība,
- neatkarība no citām (klimata, bioloģiskās daudzveidības) izdevumu izsekošanas metodikām, t. i., katru iztērēto euro var izsekot vairākkārtīgi.

Tīra gaisa joma ir transversāla, tāpēc ieguvumi ir ne tikai no tīra gaisa darbībām, bet to ietekmē arī citās rīcībpolitikas jomās īstenotie ES finansētie projekti, kas koncentrējas uz tādiem tematiem kā ilgtspējīgs transports, klimata pārmaiņu mitigācija (piemēram, energoefektivitāte), resursefektivitāte, veselība.

   b) ES tīra gaisa marķieri

Tāpat kā klimata jomā, arī tīra gaisa jomā izsekošanas vajadzībām ar terminu "izdevumi" saprot saistību apropriācijas. Tādējādi tēriņus par gaisa tīrības uzlabošanu Komisija un ieinteresētās personas varēs apzināt jau pašā procesa sākumā. Tīra gaisa mērķiem iezīmētās maksājumu apropriācijas un/vai maksājumus Komisija nemonitorēs.

ES tīra gaisa marķieri ir izstrādāti, balstoties uz kvalitatīvajiem Rio marķieriem, ko konkrētu vidisko mērķu (pārtuksnešošanās, klimata pārmaiņu mitigācija, klimatadaptācija un bioloģiskā daudzveidība) identificēšanai attīstības palīdzības

projektos izmanto ESAO Attīstības palīdzības komiteja. Marķieros ir arī ņemta vērā darbā ar ES Rio klimatiskajiem marķieriem gūtā pieredze.

ES tīra gaisa marķieri ir izstrādāti nolūkā kvantificēt izdevumus, kas sekmē tīra gaisa mērķu sasniegšanu. Ņemot vērā īstenošanas procedūru dažādību (piemēram, centralizēta pārvaldība, dalīta pārvaldība, finanšu instrumenti, plānojamās/augšupējās procedūras), katrai programmai ir sava īstenošanas pieeja, un metodika ir pielāgota tā, lai atspoguļotos konkrētie apstākļi. Tādējādi marķierus asignē atbilstošākajā līmenī atkarībā no katras budžeta programmas konkrētā plānojuma, proti, tos var asignēt projektam, intervences veidam, programmas komponentam vai visai programmai.

Marķierus parasti asignē šādi:

- 100 % tad, ja tiek sagaidīts, ka izdevumi pamatā sekmēs tīra gaisa mērķu sasniegšanu [līdzība ar ESAO Rio marķieri Nr. 2];
- 40 % tad, ja tiek sagaidīts, ka izdevumi būtiski sekmēs tīra gaisa mērķu sasniegšanu [līdzība ar ESAO Rio marķieri Nr. 1];
- 0 % tad, ja izdevumi tīra gaisa mērķu sasniegšanu nesekmē.

Šī 3 pakāpju pieeja nozīmē zināmus tuvinājumus, un tā ir konservatīva: ja ir šaubas un/vai trūkst precīzas informācijas, izvēlas zemākā līmeņa marķieri.

Šī vispārējā pieeja tiek realizēta konkrētās izsekošanas procedūrās, kas katrai programmai var atšķirties un kas ataino programmu plānojuma un pārvaldības veidu atšķirības.

c) Datu ikgadējā ziņošana

Komisija katru gadu apkopos paredzamos tīra gaisa saistību datus visām programmām. Katrai programmai gada budžeta projektam pievienotajos programmas pārskatos par darbības izdevumiem katram gadam tiks norādīti gaidītie tēriņi tīra gaisa mērķiem.
Komisija arī reizi četros gados *NEC* direktīvas īstenošanas ziņojumā informēs par ES līdzekļu izlietojumu direktīvas mērķu sasniegšanai (pirmās provizoriskās ziņas tiks sniegtas saistībā ar 2020. gada īstenošanas ziņojumu).

2) Tīra gaisa mērķu sasniegšanas izdevumu izsekošanas pieejas īstenošana programmu līmenī

a) "Apvārsnis 2020"

Darbība	**Marķieris**
Konkrētais mērķis — Eiropas Pētniecības padome (EPP)	0 (1)
Konkrētais mērķis — nākotnes un jaunās tehnoloģijas	0 (2)
Konkrētais mērķis — Marijas Sklodovskas-Kirī vārdā nosauktās darbības (*MSCA*)	0 (1)
Konkrētais mērķis — pētniecības infrastruktūras	0 (1)
Konkrētais mērķis — pamattehnoloģijas un rūpnieciskās tehnoloģijas	0 (2)
Konkrētais mērķis — piekļuve riska finansējumam	0
Konkrētais mērķis — MVU	0 (2)
Konkrētais mērķis — veselība	0
Konkrētais mērķis — pārtika	0 (2)
Konkrētais mērķis — enerģētika	40
Konkrētais mērķis — transports	40
Konkrētais mērķis — resursu ziņā efektīva un pret klimata pārmaiņām noturīga ekonomika	40
Konkrētais mērķis — iekļaujoša, inovatīva un domājoša Eiropas sabiedrība	0
Konkrētais mērķis — droša Eiropas sabiedrība	0
Konkrētais mērķis — izcilības izplatīšana un dalības paplašināšana	0
Konkrētais mērķis — zinātne kopā ar sabiedrību un sabiedrībai	0
Konkrētais mērķis — ar kodolenerģiju nesaistītas Kopīgā pētniecības centra tiešās darbības	0 (2)
Konkrētais mērķis — Eiropas Inovāciju un tehnoloģiju institūts	0 (2)

(1) Augšupējām darbībām, piemēram, EPP un *MSCA*, šajā pirmajā novērtējumā vērtību noteikt nevar. Veicot turpmāko izsekošanu, vērtība būs jākoriģē (uz augšu). Precīzākas aplēses par šo darbību devumu gaisa kvalitātes darbībās būs iespējamas nākamajā daudzgadu finanšu shēmā. Līdz tam šīm darbībām piemēro nulles marķieri.

(2) Lai arī daži no šiem projektiem varētu sekmēt tīra gaisa mērķus, tiem ir piešķirts nulles marķējums, jo trūkst precīzas informācijas.

Šī tabula sniedz indikatīvas norādes par t programmas "Apvārsnis 2020" finansiālo devumu darbībās, kas vērstas uz gaisa tīrības uzlabošanu, tomēr precīzāku summu noteikšanai ar gaisa tīrības uzlabošanu saistītie izdevumi tiks izsekoti uzaicinājumu vai projektu līmenī, izmantojot attiecīgu ziņošanas formātu nākamajā programmā "Apvārsnis Eiropa" (2021.–2027. gads).

b) Eiropas stratēģiskās investīcijas: Eiropas Stratēģisko investīciju fonds (ESIF)

ESIF[1] ir iniciatīva, kas tika sākta 2015. gadā saskaņā ar Investīciju plānu Eiropai (Junkera plāns), lai Eiropas Savienībā palīdzētu rast trūkstošās investīcijas. Tam ir šādas galvenās iezīmes:

- ESIF ietvaros Eiropas Savienība sniedz neatsaucamu un beznosacījuma garantiju[2] EIB, lai nodrošinātu attiecināmas finansēšanas un investīciju darbības galasaņēmējiem.
- ESIF ir divi atbalsta virzieni:

i) infrastruktūras un inovāciju atbalsta virziens (*IIW*) atbalstīja tiešas un starpniekinstitūciju finanšu darbības galasaņēmējiem, kuri atkarībā no sava darbības veida un tvēruma varēja sekmēt tīra gaisa mērķu sasniegšanu. Tika veikts infrastruktūras un inovāciju atbalsta virziena darbību skrīnings uz 2019. gada 31. decembri, un katrai no tām tika asignēts atbilstošais ESAO Rio marķieris: 100 % marķieris tika asignēts darbībām, kas galvenokārt sekmē tīra gaisa mērķu sasniegšanu, savukārt 40 % marķieris tika asignēts visām tām darbībām, par kurām tiek gaidīts, ka tās būtiski sekmēs tīra gaisa mērķu sasniegšanu[3], proti, darbībām, kas mazina gaisa piesārņojumu;

ii) MVU atbalsta virziens (*SMEW*) maziem un vidējie uzņēmumiem (MVU) atvieglo piekļuvi aizdevumiem un pašu kapitāla finansējumam, un to īsteno EIF. Dažas atbalstītās darbības un galasaņēmēji varētu sekmēt tīra gaisa mērķu īstenošanu. Tomēr, ņemot vērā atbalstīto portfeļu daudzveidību un atsevišķo darījumu nelielo apjomu, nav iespējams aplēst devumu tīra gaisa mērķu īstenošanā.

- ESIF atbalsts tiek sniegts budžeta garantijas veidā 26 miljardu EUR apmērā. Saistības, kas rodas ar ES garantijām segto darbību iespējamās neizpildes[4] rezultātā, maksā no garantiju fonda, kam ir likviditātes rezerves. Šīs ES galvojuma fonda likviditātes rezerves ir 9,1 miljards EUR (provizoriskā summa). Kopējais ieguldījums no Savienības vispārējā budžeta ir 8,43 miljardi EUR, un to papildina 0,675 miljardi EUR no ieņēmumiem un atmaksām.

Ņemot vērā šīs iezīmes, ESIF devums tīra gaisa mērķu sasniegšanā tika aplēsts tikai attiecībā uz *IIW*. Tāpēc ESIF atbalsta summa tīra gaisa mērķim tika aprēķināta, summējot visu darbību ieguldījumu, kas noteikts ar atbilstošo marķieri uz 2019. gada 31. decembri.

[1] Eiropas Parlamenta un Padomes 2015. gada 25. jūnija Regula (ES) 2015/1017, kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2017. gada 13. decembra Regulu (ES) 2017/2396.

[2] ES garantija un saistītie ES galvojuma fonda resursi aptver finansēšanas un investīciju darbību portfeli, un līdzekļi nav norobežoti konkrētiem projektiem.

[3] Tā kā ESIF regulā un līgumiskajos dokumentos nav paredzēts ziņot par atbalstītajām investīcijām, kas sekmē tīra gaisa mērķus, un izsekot šādasinvestīcijas, aplēsēm tika izmantota konservatīva pieeja.

[4] Ja saistības tiek pildītas, projekti joprojām tiek garantēti un atbalstīti. Tomēr nav izejošās plūsmas no ES budžeta.

c) EISI — Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments

Darbība/virziens (Regula (ES) Nr. 1316/2013)	**Darbība/virziens (COM(2018)0438 – C8-0255/2018 – 2018/0228(COD) 2021.–2027. gada periodam)**	**Marķieris**
EISI — enerģētika[5]		
Elektroenerģija	Elektroenerģija	40
Gāze	Gāze	40
Viedie tīkli	Viedie tīkli	40
CO_2 tīkli	CO_2 tīkli	0
	Pārrobežu projekti atjaunojamo energoresursu enerģijas jomā	40
EISI — transports		
	Dzelzceļš: 40 % (iekļaujot *ERTMS*)	40
	Iekšzemes ūdensceļi	40
	Jūras transports	40
	Alternatīvo degvielu infrastruktūra (ne pilsētu mezglpunktos)	40
	Pilsētu mezglpunkti (tostarp infrastruktūra, digitalizācija un alternatīvās degvielas)	100
	Gaisa satiksmes pārvaldība	0[6]

d) Eiropas Reģionālās attīstības fonds (ERAF) un Kohēzijas fonds (KF)

Intervences kodi un jomas Īstenošanas regulā (ES) Nr. 215/2014 2014.–2020. gada periodam		**Vidiskie intervences kodi, jomas un Rio koeficients priekšlikumā COM(2018) 375 final 2021.–2027. gada periodam**		**Tīra gaisa marķieris**
Kods	Joma	Kods	Joma	
65	Pētniecības un inovācijas infrastruktūra, procesi, tehnoloģiju pārnese un sadarbība uzņēmumos, kas pievēršas zemu oglekļa emisiju ekonomikai un noturībai pret klimata pārmaiņām	22	Pētniecības un inovācijas procesi, tehnoloģiju nodošana un sadarbība starp uzņēmumiem, kas pievēršas zemu oglekļa emisiju ekonomikai, noturībai pret klimata pārmaiņām un pielāgojas	40

[5] Tā kā metodikā izmantota konservatīva pieeja, tas var nozīmēt, ka aplēses par ieguldījumu, ko sniedz EISI enerģētikas darbības elektroenerģijas, viedo tīklu un pārrobežu projektos atjaunojamo energoresursu enerģijas jomā, ir mazākas nekā patiesībā.

[6] Šajā metodikā izmantota konservatīva pieeja: daļa EISI darbību gaisa satiksmes pārvaldības jomā atbalsta gaisa satiksmes pārvaldības funkciju izvēršanu lidostās; tas var veicināt gaisa piesārņotāju emisiju samazināšanos lidostās un to apkārtnē, jo tiek nodrošināta efektīvāka satiksmes, nosēšanās, pacelšanās un manevrēšanas darbību pārvaldība.

			tām	
		23	Pētniecības un inovācijas procesi, tehnoloģiju nodošana un sadarbība starp uzņēmumiem, kas pievēršas aprites ekonomikai	40
068	Energoefektivitāte un projektu demonstrēšana MVU un atbalsta pasākumi	24	Energoefektivitāte un paraugprojekti MVU un atbalsta pasākumi	40
014	Esošu mājokļu atjaunošana energoefektivitātes uzlabošanai, projektu demonstrēšana un atbalsta pasākumi	25	Esošu mājokļu renovēšana energoefektivitātes uzlabošanai, paraugprojekti un atbalsta pasākumi	40
013	Publiskās infrastruktūras atjaunošana energoefektivitātes uzlabošanai, projektu demonstrēšana un atbalsta pasākumi	26	Publiskās infrastruktūras renovēšana energoefektivitātes uzlabošanai, paraugprojekti un atbalsta pasākumi	40
071	Tādu uzņēmumu attīstība un veicināšana, kas specializējas pakalpojumu sniegšanā, kas sekmē zemu oglekļa emisiju ekonomiku un noturību pret klimata pārmaiņām (tostarp atbalsts šādiem pakalpojumiem)	27	Atbalsts uzņēmumiem, kas sniedz pakalpojumus, kuri sekmē mazoglekļa ekonomiku un klimatnoturību	40
009	Atjaunojama enerģija: vējš	28	Atjaunojamie energoresursi: vējš	40
010	Atjaunojama enerģija: saule	29	Atjaunojamie energoresursi: saule	40
		31	Atjaunojamie energoresursi: jūra	40
012	Cita atjaunojama enerģija (tostarp hidroelektroenerģija, ģeotermālā enerģija un jūras enerģija) un atjaunojamas enerģijas integrācija (tostarp uzglabāšana, strāva līdz gāzei un atjaunojamā ūdeņraža struktūra)	32	Citu atjaunojamo energoresursu enerģija (tostarp ģeotermālā enerģija)	40
015	Gudras enerģijas sadales sistēmas vidējos un	33	Viedas enerģijas sadales sistēmas vidējos un	40

	zemsprieguma līmeņos (tostarp viedtīkli un IKT sistēmas)		zemsprieguma līmeņos (tostarp viedtīkli un IKT sistēmas) un ar tām saistītās krātuves	
016	Augstas efektivitātes koģenerācija un centrālā apkure	34	Augstas efektivitātes koģenerācija, centralizētā siltumapgāde un aukstumapgāde	40
017	Sadzīves atkritumu apsaimniekošana (tostarp apjoma samazināšanas, šķirošanas, pārstrādes pasākumi)	42	Sadzīves atkritumu apsaimniekošana: novēršanas, apjoma samazināšanas, šķirošanas, reciklēšanas pasākumi	40
069	Atbalsts videi draudzīgiem ražošanas procesiem un resursu efektivitātei MVU	47	Atbalsts videi draudzīgiem ražošanas procesiem un resursu efektivitātei MVU	40
083	Gaisa kvalitātes pasākumi	48	Gaisa kvalitātes uzlabošanas un trokšņa mazināšanas pasākumi	100
085	Bioloģiskās daudzveidības aizsardzība un spēcināšana, dabas aizsardzība un zaļā infrastruktūra	50	Dabas un bioloģiskās daudzveidības aizsardzība, zaļā infrastruktūra	40
		63	Transporta digitalizācija: ceļš	40
024	Dzelzceļi (*TEN-T* pamattīkls)	64	Tikko uzbūvēti dzelzceļi — *TEN-T* pamattīkls	40
025	Dzelzceļi (*TEN-T* visaptverošais tīkls)	65	Tikko uzbūvēti dzelzceļi — *TEN-T* visaptverošais tīkls	40
026	Citi dzelzceļi	66	Citi tikko uzbūvēti dzelzceļi	40
		67	Rekonstruēti vai uzlaboti dzelzceļi — *TEN-T* pamattīkls	40
		68	Rekonstruēti vai uzlaboti dzelzceļi — *TEN-T* visaptverošais tīkls	40
		69	Citi rekonstruēti vai uzlaboti dzelzceļi	40
		70	Transporta digitalizācija: dzelzceļš	40
		71	Eiropas Dzelzceļa satiksmes vadības sistēma (*ERTMS*)	40
027	Mobilie sliežu aktīvi	72	Mobilie sliežu aktīvi	40
043	Tīra pilsētas transporta infrastruktūra un	73	Tīra pilsētas transporta infrastruktūra	40

	veicināšana (tostarp aprīkojums un ritošais sastāvs)			
		74	Tīrs pilsētas transporta ritošais sastāvs	100
090	Velosipēdu celiņi un gājēju celiņi	75	Riteņbraukšanas infrastruktūra	100
		76	Pilsētas transporta digitalizācija	40
		77	Alternatīvo degvielu infrastruktūra	40
035	Kombinētais transports (*TEN-T*)	78	Multimodālie pārvadājumi (*TEN-T*)	40
036	Kombinētais transports	79	Multimodālie pārvadājumi (ārpus pilsētas)	40
		84	Transporta digitalizācija: citi transporta veidi	40
007	Dabasgāze			40
008	Dabasgāze (*TEN-E*)			40
023	Vides pasākumi ar mērķi samazināt un/vai novērst siltumnīcefekta gāzu emisijas (tostarp metāna apstrāde un uzglabāšana un kompostēšana)			40
044	Inteliģentas transporta sistēmas (tostarp pieprasījuma vadības ieviešana, nodevu iekasēšanas sistēmas, IT uzraudzība, kontrole un informācija)			40
070	Energoefektivitātes veicināšana lielos uzņēmumos			40
084	Piesārņojuma integrētā novēršana un kontrole (PINK)			40

Intervences jomas, kas šajā tabulā nav iekļautas, tīra gaisa izdevumu izsekošanas vajadzībām marķētas ar nulli.

e) Kopējā lauksaimniecības politika

Darbība	**Marķieris**
Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai (ELFLA)	

Prioritārās jomas 2A (lauku saimniecību modernizācija)[7]	0
Prioritārā joma 5B (energoefektivitāte)	40
Prioritārā joma 5D (siltumnīcefekta gāzu un amonjaka emisiju samazināšana lauksaimniecībā)	40
KLP pirmais pīlārs[8]	0

f) Programma *LIFE*

Darbība	**Marķieris**
Projekti, kuru galvenais mērķis ir tīrs gaiss, piemēram: - integrētie projekti tīra gaisa jomā (tostarp attiecīgā gadījumā tehniskās palīdzības projekti), - tradicionāli vides un resursu efektivitātes projekti, kas prioritāri sekmē gaisa tīrību, - tradicionāli vides pārvaldības un informācijas projekti, kas vērsti uz gaisa tīrību, - sagatavošanās projekti, kas vērsti uz gaisa tīrību, - darbības dotācijas NVO, kuras koncentrējas uz gaisa tīrību.	100
Projekti, kas sekmē gaisa tīrību, piemēram: - vides apakšprogrammas integrētie projekti, kas sekmē gaisa tīrību (tostarp attiecīgā gadījumā tehniskās palīdzības projekti), - tradicionāli vides un resursu efektivitātes projekti, kas gaisa tīrību sekmē pakārtoti, - tradicionāli vides pārvaldības un informācijas projekti, kas gaisa tīrību sekmē pakārtoti, - sagatavošanās projekti, kas gaisa tīrību sekmē pakārtoti, - klimata apakšprogrammas integrētie projekti, kas sekmē gaisa tīrību (tostarp attiecīgā gadījumā tehniskās palīdzības projekti), - tradicionāli klimata pārmaiņu mitigācijas projekti, kas pakārtoti sekmē gaisa tīrību, - tradicionāli klimata pārvaldības un informācijas projekti, kas gaisa tīrību sekmē pakārtoti, - darbības dotācijas NVO, kuras sekmē gaisa tīrību.	40
Projekti vai darbības, kas neietilpst iepriekš minēto kategoriju tvērumā	0

Programmā *LIFE* gaisa tīrību atbalsta ar specializētiem tradicionāliem un integrētiem projektiem, taču, tā kā gaisa tīrība ir transversāls jautājums, tās uzlabošanos nodrošina arī tie *LIFE* projekti, kas primāri ir vērsti uz citiem jautājumiem, piemēram, ūdens, troksnis un klimata pārmaiņu mitigācija (piemēram, energoefektivitāte).

[7] Lauku saimniecību modernizācija gaisa tīrību var ietekmēt pozitīvi. Tomēr investīcijas lauku saimniecību modernizācijā, kuras mazina amonjaka emisijas, ir grūti nošķirt no citām investīcijām, un nav gaidāms, ka to īpatsvars būs liels.

[8] Viens no savstarpējas atbilstības elementiem, labs lauksaimniecības un vides stāvoklis Nr. 6 "aizliegums dedzināt rugājus uz lauka, lai saglabātu organiskās vielas augsnē", sekmē PM-10 emisiju samazināšanu. Tomēr, ņemot vērā to, ka ir grūti noteikt šā ieguldījuma skaitlisko vērtību un ir sagaidāms, ka šā ieguldījuma vērtība, salīdzinot ar kopējo tiešo maksājumu vērtību, būs zema, ieguldījums ir marķēts ar 0 %.

3) ES līdzekļu apjoms, kas atvēlēti tīra gaisa mērķiem saskaņā ar minēto metodiku

Programma	Aplēstais devums tīra gaisa mērķu sasniegšanā 2014.–2020. gadā (miljonos EUR)
"Apvārsnis 2020"	4219
ESIF	819
EISI	8830
ERAF	20 458
KF	10 874
ELFLA	1138
LIFE	105
KOPĀ	**46 443**